

Corbyn komt met links programma: belangrijke stap in goede richting

Edito van 'The Socialist', 17 mei

Jeremy Corbyn stelde zijn verkiezingsmanifest voor met de stelling dat Labour “de partij van de vele mensen is,” terwijl de conservatieve Tories de “partij van de rijken” vormen. Het ontwerp van partijprogramma werd in de rechtse media gelekt en leidde tot een aanhoudende stroom aanvallen op Corbyn. Hierdoor werden zijn voorstellen meteen naar voor gebracht. Op sociale media leidde het tot enthousiaste discussies. In de peilingen ging Labour vooruit tot 32% in de peilingen van Opinium en ORB en 35% in de peiling van ComRes na het lek.

Leden van de Socialist Party kregen heel wat goede reacties van mensen die onze pamfletten meenamen en onze krant kochten. We zijn ervan overtuigd dat de grote lijnen van het manifest van Corbyn velen zullen inspireren.

Sinds de verkiezingen werden aangekondigd, lieten een miljoen extra mensen zich registreren om te stemmen. Daarvan zijn er 42% jong. Een reden hiervoor is het feit dat jongeren de leeftijd bereiken waarop ze mogen stemmen. Het invoeren van een individuele registratie van kiezers leidde ertoe dat het aantal schoolverlaters op de kieslijsten met een kwart was afgenomen. Nu is er minstens een deel hiervan dat zich wel registreert.

Wellicht registreren velen zich ook om voor het programma van Corbyn te stemmen. Onder de min 40-jarigen is Labour een pak populairder dan de Tories.

De rechtse media ging natuurlijk meteen tot de aanval over. De Daily Mail schreeuwde dat Labour ons terug zou brengen naar de jaren 1970 – waarop velen antwoordden dat dit beter is dan terug te keren naar de jaren 1870 met de Tories. De grote bedrijven en hun politieke vertegenwoordigers zullen er alles aan doen om een overwinning van Corbyn te vermijden.

Premier Theresa May stelde dat het manifest van Labour een “rampzalig socialistisch programma” is. Gewone mensen zouden er negatief tegenover staan, beweerde ze.

De realiteit ziet er anders uit. Peilingen wijzen op een brede publieke steun voor de maatregelen die Corbyn voorstelt: 52% is voorstander van spoorwegen in publieke handen, 50% wil de postdienst Royal Mail terug in publieke handen en 49% wil hetzelfde met energie. 71% is voor het verbod op nulurencontracten. 65% is voor hogere belastingen op wie meer dan 80.000 pond per jaar verdient. 54% is voorstander van de bouw van meer publieke huisvesting.

Populair beleid

De Tories en de rijken die zij vertegenwoordigen zijn bang dat

deze maatregelen erg populair zullen blijken. Recente verkiezingen in Frankrijk, de VS en het EU-referendum werden door werkende mensen aangegrepen om zich uit te spreken tegen het kapitalistische establishment. De woede gaat voor velen verder en leidt tot een zoektocht naar een alternatief voor de werkende klasse. Dit bleek uit de grote steun voor Bernie Sanders in de VS en Mélenchon in Frankrijk.

Peilingen tonen aan dat veel mensen zijn programma steunen, maar toch sceptisch staan tegenover Corbyn zelf. Dat is niet verwonderlijk gezien het offensief dat tegen hem gevoerd wordt. De omgeving rond Corbyn klaagt over de aanvallen in de media, maar gaat zelf onvoldoende in tegen de aanvallen van de rechterzijde in de eigen partij. Het voorbije jaar kwam het antibesparingsprogramma van Corbyn amper aan bod, ook al was dit de basis waarop hij twee keer de voorzittersverkiezingen bij Labour won. Deze boodschap bereikte de meerderheid van de mensen echter niet. Er waren eindeloze pogingen om tot een compromis met de pro-kapitalistische aanhangers van Blair in Labour te komen. Deze pogingen hebben, om het zwak uit te drukken, de stem van Corbyn gedempt. Er is ook scepticisme vanuit een gebrek aan vertrouwen in gelijk welke politicus en het idee dat ze eens verkozen toch niet doen wat ze beloofden.

Een offensieve campagne kan dat gevoel aan de kant schuiven. Corbyn en zijn aanhangers bij de vakbonden, zoals de voorzitter van de grootste bond (Len McCluskey van Unite), moeten gaan voor massameetings en vergaderingen op de werkvloer met een strijdbare retoriek tegen de superrijken en het systeem in dienst van de rijken. Als ze stoutmoedig opkomen voor jobs, rechten van werkenden, huisvesting en diensten, dan kunnen ze de ‘experten’ het nakijken geven en winnen.

Theresa May riep vervroegde verkiezingen uit op basis van de

opiniepeilingen die aangaven dat ze de huidige nipte meerderheid van de Tories zou kunnen versterken. Zoals wij eerder opmerkten is dat een erg risicovolle strategie.

Er was een video die viraal ging waarin een gewone vrouw met een leergebrek door de strikte controle raakte en Theresa May direct confronteerde met de besparingen op uitkeringen voor mensen met een beperking. Dat deze video zo populair was, zegt veel over het reële leven en de standpunten van gewone werkenden. Het beleid waarvan ze beweert dat het “rampzalig” is, wordt door May gerecycleerd in een ‘Corbyn-lite’ versie met beloften van meer publieke huisvesting, ‘rechten van werkenden’ en een daling van de energieprijzen. Corbyn zet de toon. Het debat is naar links geduwd.

De conservatieve media doen er alles aan om Corbyn rond de kwestie van defensie te discrediteren. De stelling van Corbyn dat de strategie van “eerst bombarderen en dan pas onderhandelen” heeft gefaald en een “recept voor een toename en geen afname van de dreiging en de onveiligheid is,” zal niet alleen door jongeren goed ontvangen worden maar ook door de miljoenen mensen die zich verzet hebben tegen de oorlog in Irak en zich vanuit dit verzet afkeerden van Tony Blair en Labour. Als Corbyn zegt dat het moet gedaan zijn met “hand-in-hand lopen met Donald Trump”, sluit dit eveneens aan bij de mening van honderdduizenden die op straat kwamen tegen de racistische, seksistische miljardair.

Het manifest toont jammer genoeg ook enkele toegevingen aan de rechterzijde in de ijdele hoop om eenheid te bekomen. Veel aanhangers van Corbyn zullen bijvoorbeeld ontgoocheld zijn als ze lezen dat de partij het programma van kernwapens, Trident, wil moderniseren. De krantenkop met ‘nationalisatie van de spoorwegen’ is erg populair, maar de kleine lettertjes in het manifest geven aan dat Labour de spoorbedrijven pas wil hernationaliseren naarmate de franchises aflopen. Het manifest detailleert een aantal uitkeringen die versterkt worden, maar er is geen algemeen engagement om de besparingen in de sociale zekerheid ongedaan te maken.

Activisten rond huisvesting zullen ontgoocheld zijn dat het manifest niet eist dat de nieuwe wet van 2016 wordt ingetrokken. De oorspronkelijke aankondiging van Corbyn dat een Labour-regering een miljoen huizen zou bouwen, waarvan de helft in handen van de lokale autoriteiten, is afgezwakt tot de helft “in handen van de lokale autoriteiten en huisvestingsbedrijven met betaalbare huur- of koopprijzen.” Wij stellen dat er een miljoen sociale woningen nodig zijn. Het manifest belooft controles op de stijgingen van huurprijzen, maar geen beperking van de huurprijzen zelf.

Het zijn toegevingen voor de oppositie van de Blairisten in Labour. De populariteit van de maatregelen en de wijze waarop het debat sindsdien naar links opschoof, tonen aan dat het niet nodig was om een compromis met de rechterzijde te zoeken.

De Socialist Party staat volledig achter het verzet van Corbyn tegen de besparingen. Sinds hij verkozen werd als voorzitter van Labour hebben we er alles aan gedaan om de anti-besparingspartij in vorming te steunen in de strijd tegen de rechterzijde van Labour.

Zowel binnen als buiten Labour zijn er vertegenwoordigers van het kapitalistisch establishment. Vorige zomer was er een poging

van de rechterzijde om Corbyn aan de kant te schuiven. Deze poging werd ondersteund door een grote meerderheid van de parlementsleden van Labour. In tegenstelling tot wat ze beweren, is dit niet omdat Corbyn ‘onverkiesbaar’ zou zijn, maar net omdat ze bang zijn dat hij wel verkozen wordt.

We hebben gepleit voor een democratisering van Labour, waarbij de destijds uitgesloten socialistische terug toegelaten worden, en een verplichte nieuwe selectie van parlementsleden. Hiermee was het mogelijk om de besparingsvleugel van Labour in een veel zwakkere positie te dwingen dan vandaag. De aanhangers van Blair kijken al voorbij de verkiezingen, los van het resultaat.

Ze beweren dat zij de sleutel tot het verkiezingssucces in handen hebben, maar staan voor hetzelfde oude besparingsbeleid waarmee de Franse PS tot 6% in de eerste ronde van de presidentsverkiezingen herleid werd.

Na zeven jaar van conservatieve ellende, zijn de kiezers niet geïnteresseerd in ‘zachte besparingen’ in plaats van de harde Tory-versie. De negatieve gevolgen van het beleid onder New Labour zijn nog niet vergeten. Een anonieme rechtse Labour-bron omschreef het manifest in de Mirror als volgt: “het komt neer op een pak gratis cadeautjes voor elke specifieke doelgroep. Het draait allemaal om de armsten terwijl er niets inzit voor de hardwerkende meerderheid.”

Rechts Labour-parlementslid Ben Bradshaw uit Exeter verklaarde dat hij het manifest verwerpt en met een eigen lokaal programma zou opkomen. Hij verschilt daarin niet van heel wat andere rechtse parlementairen die lokale pamfletten verspreiden zonder Corbyn of het partijprogramma te vermelden. In Walthamstow, Londen, verklaart parlementslid Stella Creasy in haar pamfletten dat zij de strijd van de inwoners van de wijk Butterfields had gewonnen, terwijl het de huurders zelf waren die met de steun van de Socialist Party een overwinning afdwongen. Verschillende parlementairen van Labour verklaren openlijk dat ze Corbyn niet zouden steunen als premier.

Het was nooit duidelijker dat we met twee partijen in één zitten: een pro-kapitalistische Blairistische partij en een nieuwe antibesparingspartij in vorming.

In 2016 verklaarde Tony Blair dat het een “erg gevaarlijk experiment” zou zijn indien Corbyn premier wordt. Hij zei dat hij dit risico niet wilde nemen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat hij er alles aan doet om een overwinning van Labour tegen te gaan. Hij suggereert zelfs dat kiezers van Labour voor de Liberal Democrats of de Tories zullen stemmen als die kandidaten voor ‘remain’ waren in het EU-referendum.

De pro-kapitalistische vleugel zal niet stoppen met de pogingen om een nieuwe antibesparingspartij meteen de nek om te draaien. Er mogen geen toegevingen meer volgen. We hebben nood aan een partij die opkomt voor de belangen van de werkende klasse, niet die van de miljardairs.

Brexit

Een duidelijk antibesparingsprogramma dat de belangen van de werkende bevolking verdedigt, moet ook ingaan op de Brexit. Werkenden die voor een Brexit stemden, deden dit vooral als

antwoord op de sociale ellende van de voorbije jaren. De Socialist Party heeft steeds gesteld dat Corbyn moet opkomen voor een Brexit in het belang van de werkenden en de meerderheid van de bevolking.

Het manifest gaat een beetje in die richting als het stelt dat jobs en levensstandaard prioritair moeten zijn, met de bescherming van de rechten van werkenden en “elke gemeenschap”. Maar er worden nog steeds toegevingen aan de rechterzijde gedaan door niet duidelijk in te gaan op de rol van de EU in het opleggen van besparingsdictaten.

Het manifest pleit voor het behoud van “de voordelen van de eengemaakte markt en de douane-unie.” Er wordt echter niets gezegd over de neoliberale regels van de EU. Er wordt veel gesproken over het behoud van de bescherming van werkenden onder Europese regels, maar niets over de Europese regels die de neerwaartse spiraal bepalen, zoals de richtlijn voor de postdiensten of andere maatregelen om privatiseringen verplicht op te leggen. Het manifest verzet zich duidelijk én terecht tegen racisme en verdedigt de rechten van Europese migranten.

Het beleid in dit manifest kan het leven van de meerderheid van de bevolking veranderen door te voorzien in degelijke lonen, betaalbare huisvesting, goede openbare diensten, ... Maar een socialistische antibesparingspartij zou verder moeten gaan om de problemen van de werkenden effectief aan te pakken.

Zo stelt het manifest rond energie dat het geleidelijk aan regeringscontrole wil op de distributie en opkomt voor de creatie van publieke energiebedrijven in elke regio waarbij deze naast private energiebedrijven zouden functioneren. Opereren in een winstgedreven markt maakt het echter onmogelijk om controle uit te oefenen op de energietoevoer, prijzen en duurzaamheid. Om stabiliteit, betaalbaarheid en een snelle uitbreiding van hernieuwbare energie mogelijk te maken, moet de volledige sector onder democratisch publieke controle en bezit geplaatst worden.

De economische plannen voor investeringen komen neer op een significant grotere rol voor de overheid in de economie. Maar de voorstellen zijn erg bescheiden als het aankomt op het uitdagen van het privaat bezit van de belangrijkste delen van de economie. In de Labour-programma's van 1945, 1972 en 1983 werd gepleit voor veel verregaandere nationalisaties.

Maar dit manifest is verschillend van wat de Blairisten van Labour de afgelopen jaren naar voor schoven en zo anders dan wat de Tories willen, dat het de situatie kan openbreken. Dit manifest opent de deur naar nieuwe discussies en dat is waar de Tories en de Blairisten zo bang van zijn. Het manifest zegt immers dat het niet zo hoeft te zijn als het nu is. Dat opent de discussie over welke samenleving we wel willen.

De campagne voor het manifest van Corbyn moet ingaan tegen zowel de Tories als de vertegenwoordigers van het kapitalisme binnen Labour. Het betekent ook een strijd voor een partij die in staat is om dit programma te realiseren. En het betekent opkomen voor een uitbreiding van de socialistische voorstellen.

De conservatieven en de media doen het manifest van Labour af als ‘onbetaalbaar’. Daarmee bedoelen ze dat er niet kan geraakt worden aan de enorme winsten van de kapitalistische elite. Er is echter geen gebrek aan geld in Groot-Brittannië. De duizend rijksten zijn goed voor een vermogen van 658 miljard pond, een stijging met 83 miljard pond op een jaar tijd. De belastingvoorstellen van Corbyn en McDonnell zouden 48,6

miljard pond bij hen zoeken.

We steunen het plan van Corbyn om de rijksten en de grote bedrijven extra te belasten. In het grootste deel van de jaren 1970 betaalden de grote bedrijven 52% belastingen op hun winst. Dat percentage is stapsgewijze afgebouwd tot nu nog 20%. Zelfs met de door Corbyn voorgestelde verhogingen, zouden de grote bedrijven nog het laagste niveau van vennootschapsbelasting betalen van de G7.

We moeten echter erkennen dat de ‘markten’ – het kapitalisme dus – nooit zomaar een hogere belastingvoet en meer regels zal aanvaarden. Ze zullen evenmin overnames van private bedrijven op een schoteltje aanbieden.

Het systeem werkt niet

Corbyn stelt dat het systeem doorgestoken kaart is in het voordeel van een klein aantal superrijke individuen en bedrijven. Een klein aantal mensen bezit en controleert de industrie, wetenschap en techniek en melkt deze uit om de eigen winsten te maximaliseren.

Wereldwijd bezitten de 8 rijksten evenveel als de armste helft van de bevolking. Dit is de grootste polarisatie tussen arm en rijk in de menselijke geschiedenis. Er zijn ongeveer 125 grote bedrijven die de economie volledig domineren. Het is de kleine elite die deze bedrijven bezit en hun marionetten die het establishment vormen en die er alles aan doen om te vermijden dat Corbyn aan de macht komt.

De miljardairs klagen steen en been over de voorstellen van Corbyn. Ze zullen er alles aan doen om de realisatie ervan te saboteren indien Corbyn verkozen wordt. Zelfs de meest bescheiden eisen in het manifest raken aan hun winsten. Maar ze zijn vooral bang dat de verwachtingen van de werkende bevolking zo hoog zullen zijn dat het Corbyn verder duwt dan wat hij vandaag voor ogen heeft.

Mogelijk zal er geprobeerd worden om Corbyn van het premierschap te houden. Maar er zou ook overgegaan worden tot sabotage in de vorm van het staken van investeringen, het weghalen van geld van de banken, ... De enorme druk die op de regering van Syriza in Griekenland werd gezet, is een waarschuwing voor elke regering die wil raken aan de belangen van de rijken en de grote bedrijven. Dat is waarom de strijd voor de maatregelen van Corbyn en andere eisen, een mobilisatie van de actieve steun van de arbeidersbeweging vereist. Het betekent ook dat we ons moeten voorbereiden om door te zetten met socialistische maatregelen.

Denk bijvoorbeeld aan de nationalisatie van de grote banken en de financiële bedrijven, waarbij de aandeelhouders enkel compensaties krijgen op basis van bewezen behoefte. Een cruciale stap om de economische crisis aan te pakken, is de nationalisatie van de ongeveer 125 grote bedrijven die 80% van de Britse economie controleren. In tegenstelling tot nationalisaties in het verleden moet het gaan om nationalisaties onder democratische controle met actieve betrokkenheid van het personeel, de vakbonden en de gemeenschap.

Dit zou de basis vormen voor het ontwikkelen van een democratisch socialistische planning van de productie waarmee het leven van miljoenen mensen kan veranderen.